

Broj: 05-05-35214/16 ZJ
Sarajevo, 28.02.2017.g.

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
- OVDJE -
n/r Ana Babić, predsjedateljica

PREDMET: Dostava odgovora na zastupničko pitanje

Zastupnik Zvonko Marić je na 24. Radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj 28.12.2016. godine, u okviru tačke Dnevnog reda "Zastupnička pitanja, inicijative i odgovori" u skladu sa Poslovnikom Skupštine Kantona Sarajevo, postavio zastupničko pitanje vezano za zagađenje vazduha u Kantonu Sarajevo i isto dostavio u pisanoj formi.

PITANJE:

"Može li nam ministarstvo objelodaniti studiju prema kojoj je navodno nakon jednoipogodišnjeg istraživanja donesena interventna mjera takozvana par - nepar. Da li možemo znati imena koja sačinjavaju taj ekspertni tim?

Da li imaju precizna mjerenja i procenat udjela zagađenja katastrofalno lošeg građenja u Kantonu Sarajevo, gdje je očito samo bitno uzeti novac za dadžbine, a o posljedicama se ne vodi računa ? Na koji način se može pravdati nekontrolirana upotreba fosilnih goriva (ugalj. ulja, nafta) ?

Da li su svjesni posljedica koje će izazvati ovoliki stepen zagađenja na poljoprivredu, s obzirom da će kancerogene čestice pasti na zemljanu površinu, zbog čega prijeti epidemija i razne bolesti ? Koje će preventivne mjere preduzeti u tom smislu ?

Zašto ova odluka nije utemeljena na zakonu, te ko će snositi odgovornost zbog uznemirenosti i ogročenja građana, za nanesenu političku štetu i za urušavanje imidža Sarajeva kao multietničkog grada, jer je sporna odluka stupila na snagu na dan Božića kada i pravoslavci i katolici žele posjetiti svoje prijatelje, susjede katoličke vjeroispovjesti u duhu vjekovne tradicije.

Zašto nije jasno defnisana novčana kazna za jedan isti prekršaj nego je ostavljeno da je kazna u rasponu od 500 - 5000 KM nego je ostavljeno da policija određuje visinu kazne za isti prekršaj? Zašto građani nisu pripremljeni na ovakvu odluku ?"

ODGOVOR:

U skladu sa Zakonom o zaštiti zraka ("Službene novine Federacije BiH" broj 33/03 i 4/10), te inoviranom Odlukom o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 23/16), donosi se Plan interventnih mjera za slučajeve kada postoji rizik prekoračenja koncentracije zagađujućih materija u zraku, a istim se predviđaju mjere kontrole, ograničenja ili obustave aktivnosti (uključujući motorni promet) kako bi se koncentracije smanjile, odnosno poboljšao kvalitet zraka. Prvi Plan interventnih mjera u Kantonu Sarajevo je Vlada Kantona Sarajevo donijela 2003.godine, a izmjene i dopune su vršene 2007, 2014. i 2015.godine. Novi Plan, koji je trenutno na snazi, je donesen 22. decembra 2016.godine, a na bazi međunarodnih iskustava u funkciji definisanja provodivih i efikasnijih rješenja. Mjera koja se tiče uvođenja ograničenja kretanja motornih vozila po sistemu "par-nepar", koja se uvodi u slučaju proglašenja epizode "Uzbuna", je utvrđena Planom iz 2003.godine. Međutim, do sada nikada nije proglašena "Uzbuna", pa tako nije niti primjenjivana ova mjera.

Inače, Planom interventnih mjera je definisano da se formira Operativni štab Vlade Kantona Sarajevo koji je zadužen za provedbu mjera u okviru epizoda povećanih koncentracija zagađujućih materija u zraku.

Takođe, utvrđene su obaveze Stručnog tijela za koordinaciju i nadzor, koji obrazuje Zavod za javno zdravlje Kantona od predstavnika Ministarstva, Zavoda, Federalnog hidrometeorološkog zavoda, te stručnih lica koja se bave zaštitom zraka. Uz to, propisana je obaveza izrade internih operativnih planova za obveznike primjene mjera, upravo zbog blagovremenog osposobljavanja i mogućnosti adekvatnog reagovanja kada se desi situacija da se mora proglasiti, između ostalog, i epizoda "Uzbuna". U tom smislu obaveza je resornog ministarstva za kontrolu odvijanja saobraćaja, da razradi kroz interni operativni plan konkretno provođenje predmetne mjere ograničenja upotrebe motornih vozila. U funkciji radukcije zagađenja zraka, pa i "par-nepar" sistem, je poznata praksa u brojnim evropskim gradovima, iako imaju daleko rigorozniju regulativu, te koriste savremenija vozila.

Nažalost, i pored brojnih inicijativa Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša da se adekvatno reguliše obaveznost takozvanog "eko-testa" od strane resornih ministarstava prometa i komunikacija BiH i Federacije, čime bi se znatno smanjio broj starih vozila koja prekomjerno emituju štetne gasove, do sada nije bilo značajnih pomaka, tako da u Kantonu Sarajevo saobraćaju vozila koja ne zadovoljavaju ni elementarne standarde.

Kvalitet zraka je važan parametar prostornog planiranja i građenja. Uvažavanje ove činjenice jedan je od strateških ciljeva prepoznatih u svim dokumentima zaštite zraka, od Federacije BiH i Kantona Sarajevo. U smislu osposobljavanja Zavoda za planiranje i razvoj Kantona, da se prilikom izrade prostorno-planske dokumentacije adekvatnije prognoziraju promjene koje će nastati u prostoru prilikom nove gradnje, Ministarstvo je finansiralo nabavku software-a i obuku kadrova u 2016.godini. Da bi se ovaj savremeni instrument mogao uspješno koristiti, potrebno je osigurati neophodne meteorološke parametre, koje ne posjeduje Federalni hidrometeorološki zavod zbog nedostatka opreme, te će sa ovog aspekta biti osigurana finansijska pomoć Ministarstva. Potrebno je napraviti i Mikroklimatsku studiju, koja će iznova sagledati koridore provjetravanja u Kantonu, koji su narušeni dosadašnjom gradnjom, a koji se moraju više uvažavati prilikom donošenja planskih dokumenata od strane općina, Grada i Kantona.

Što se tiče upotrebe fosilnih goriva za različite svrhe (proizvodnju toplotne energije, saobraćaj i dr.), ne postoji generalna zabrana, osim što propisi o kvaliteti goriva koji su u nadležnosti države BiH i

web: <http://mpgz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpgz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029, Fax: + 387 (0) 33 562-031
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Federacije, utvrđuju kontrolu sastava i postupanje nadležnih inspekcija, a samim tim i određena ograničenja u korištenju.

Radi smanjenja štetnog uticaja usljed korištenja ugljeva lošeg kvaliteta u Kantonu Sarajevo, za razliku od drugih područja u Odluci o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka, koji je donijela Skupština Kantona 30.05.2016.godine, propisani su uslovi za upotrebu čvrstih goriva, prodaju i upotrebu uglja, te mjere kontrole. Takođe, kroz izdavanje okolinskih dozvola utvrđuje se obaveza poštivanja propisanih standarda kvaliteta goriva za operatore privrednih pogona i postrojenja.

U Kantonu Sarajevo stanje zagađenosti zraka se može posmatrati prvenstveno kroz prisustvo čvrstih čestica, naročito u zimskom periodu. S tim u vezi, u svrhu očuvanja javnog zdravlja, tokom 2015. i 2016.godine obezbijedena je putem Prirodno-matematičkog fakulteta, koji raspolaže opremom, analiza sastava čestica na prisustvo teških metala. Rezultate projekta sagledava sa zdravstvenog stanovišta Zavod za javno zdravstvo Kantona koji je ovlašten i za monitoring kvaliteta zraka. Dobijeni podaci ukazuju na neznatno povećanje kadmijuma, dok su parametri žive i olova u dozvoljenim vrijednostima. Međutim, nepobitno je da zagađenje zraka štetno utiče na zdravlje stanovništva, kao i na sve komponente okoliša, pa i zemljište.

Na osnovu izvršene kategorizacije kvaliteta zraka po područjima u Kantonu, prekomjerno zagađen zrak je u najurbanijem dijelu, dok je u vangradskim područjima zrak umjereno zagađen ili čist.

Kad govorimo o poljoprivrednom zemljištu, kontrole se vrše u skladu sa posebnim propisima od strane Agropedološkog zavoda FBiH, a ovaj segment je u nadležnosti ministarstava resornih za poljoprivredu.

Vezano za propisivanje kazne za nepoštivanje Plana interventnih mjera, napominjemo da je ista propisana Odlukom o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo i odnosi se na kršenje proglašanih mjera od strane pravnih i fizičkih lica, što znači da sankcija nije specificirana samo na jednu mjeru u konkretnom slučaju "par-nepar".

Informisanje građana o monitoringu kvaliteta zraka se odvija kontinuirano putem web stranice <http://kvalitetzraka.ba/>. Svi propisi vezani za zaštitu zraka u Kantonu Sarajevo, pa tako i Plan interventnih mjera, su objavljeni i takođe se mogu naći na zvaničnoj web stranici Ministarstva i Vlade Kantona Sarajevo. Osim toga, informacije se kontinuirano saopštavaju putem mas medija, bilo izdavanjem zvaničnih obavijesti, te davanja izjava i slično. U situacijama kad se zbog nepovoljnih meteoroloških uslova i enormnih koncentracija polutanata, kao što smo imali situaciju krajem decembra 2016.godine, mora hitno zaustaviti dalji rast zagađenja, poseže se za radikalnim, pa i nepopularnim mjerama, prvenstveno radi zdravlja stanovništva.

MINISTAR

Čedomir Lukić, dipl.ing.arh.

Dostaviti:

- Naslovu
- Arhiva

web: <http://mpgz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpgz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029, Fax: + 387 (0) 33 562-031
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

